

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Разова спеціалізована вчена рада ID 7799 Київської Державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, створена рішенням Вченої ради від 13 лютого 2025 року (протокол №08/24-25) та затверджена Наказом ректора КДАДПМД ім. М. Бойчука № 17-од від 13 лютого 2025 року «Про утворення разової спеціалізованої вченої ради з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії» та Наказом № 29-од від 26 лютого 2025 року «Про внесення змін до складу разової ради», прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями) **Бондаренко Наталії Альбертівни** на підставі прилюдного захисту дисертації «Підготовка фахівців мультимедійного дизайну до навчального проєктування у професійній діяльності».

14 квітня 2025 року

Бондаренко Наталія Альбертівна 1994 року народження, громадянка України, освіта вища. У 2015 році закінчила Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, отримала ступінь магістра за спеціальністю Хімія. З 2022 по 2025 рік навчалася в аспірантурі Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва на спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Дисертацію виконано в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, міста Києва, Міністерства культури та стратегічних комунікацій України.

Дисертацію виконано у Київській Державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, м. Київ.

Науковий керівник: Пасько Оксана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри дизайну Відкритого міжнародного університету розвитку людини «УКРАЇНА»

Здобувачка має 29 публікацій, з яких: 8 – у наукових фахових виданнях України, 1 – у наукових міжнародних фахових виданнях, 2 – міжнародні колективні монографії, 1 – у періодичному науковому виданні, проіндексованому в базі даних Scopus, 16 – тез доповідей у наукових конференціях, 1 – в навчальному посібнику.

Основні результати дослідження обговорювалися й отримали позитивну оцінку на науково-практичних конференціях міжнародного та всеукраїнського рівня.

Статті в наукових фахових виданнях України

1. Пасько О., Бондаренко Н. Проєктування навчальних систем у сучасному освітньому процесі. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Вип. 55. Том 2. С. 271-276. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/55-2-43>
2. Пасько О., Бондаренко Н. Навчальне проєктування: принципи, задачі, моделі. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб.наук.пр. 2022. Вип.3. С. 49-59. DOI: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2022-1-3-49-59>
3. Бондаренко Н., Пасько О. Особливості підготовки майбутніх фахівців дизайну у закладах вищої освіти. Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 61. Том 1. С. 58-63. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-1-10>
4. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Особливості підготовки майбутніх дизайнерів-педагогів до впровадження мультимедійних технологій в освіті на засадах навчального проєктування. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Збірник наукових праць. Випуск 92. Том 1. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2023. С. 14-19. DOI: <https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series5.2023.92.1.03>
5. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Використання мультимедійних презентацій у процесі викладання мистецьких дисциплін у ВНЗ. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій «Інноваційна педагогіка». Одеса, 2023. Том 1, № 63, С. 83-88. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/63.1.16>
6. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Використання мультимедійних технологій як інструменту формування сучасних педагогічних знань у майбутніх фахівців дизайну. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. 2023. Вип. 3. С. 118-131. DOI: <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2023-1-3-118-131>
7. Бондаренко Н.А. Віртуальна реальність як інноваційний інструмент сучасної дизайн-освіти. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій «Інноваційна педагогіка». Одеса, 2023. Том 2, № 65, С. 206-211. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/65.2.43>
8. Пасько О.М., Бондаренко Н.А. Педагогічні умови використання мультимедійних технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців з графічного дизайну. «Наукові інновації та передові технології»: журнал. Київ, 2024. № 3 (31). С. 1159-1172. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-3\(31\)-1159-1172](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-3(31)-1159-1172)

9. Бондаренко Н., Пасько О. Застосування мультимедійних технологій в освітньому процесі закладів вищої освіти в умовах війни та сучасних геополітичних викликів. *European humanities studies: State and Society Issue 1*, 2023. Р. 156-170. DOI: <https://doi.org/10.38014/ehs-ss.2023.1.10>

Монографії

10. Пасько О.М., Бондаренко Н.А., Кирієнко М.І. Теоретичні основи використання мультимедійного проєктування в професійній діяльності фахівця з дизайну. *Theoretical foundations of the use of multimedia design in the professional activity of a design specialist. Contemporary problems of pedagogy amidst the European integration of educational environment: theory and practice : Scientific monograph*. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2023. 250-272 р. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-353-8-13>

11. Бондаренко Н.А. Мультимедійні технології у процесі викладання у вищих навчальних закладах. *Multimedia technologies in the process of teaching in higher educational institutions. "Higher education in Ukraine(1991–2023): traditions, transformations, challenges, and prospects": Scientific monograph*. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2023. 20-35 р. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-368-2-2>

Наукові праці, що засвідчують апробацію матеріалів дисертації

13. Бондаренко Н., Пасько О. Мультимедійний дизайн у сучасному освітньому просторі. VI Міжнародна науково-практична конференція текстильних та фешн технологій «KyivTex&Fashion» (Київ: КНУТД, Україна. 20 жовтня 2022). Київ, 2022. С.170-171. URL: https://drive.google.com/file/d/1iKG_ZVWhC61GF3QTjRdwpW9koZkSv_2V/view

14. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Використання технологій мультимедіа в освітньому процесі закладів вищої освіти в умовах війни. Актуальні проблеми науки, освіти і суспільства: досвід та перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Дрогобич, Україна. 22 лютого 2023 р.). Дрогобич: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. С. 15-17. URL: <https://www.economics.in.ua/2023/03/22-1.html>

15. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Когнітивні аспекти мультимедійної освіти. Наука, освіта і суспільство: актуальні проблеми теорії та практики: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Кропивницький, Україна. 10 березня 2023 р.). Кропивницький: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. С. 13-14. URL: http://www.economics.in.ua/2023/03/1_29.html

16. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Своєрідність професійної підготовки майбутніх фахівців з дизайну у закладах вищої освіти. Актуальні проблеми

науки, освіти та технологій в умовах сучасних викликів: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Умань, Україна. 21 березня 2023 р.). Умань: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. С. 57-59. URL: <http://www.economics.in.ua/2023/04/actual-problems-of-science-education.html>

17. Пасько О., Бондаренко Н., Ван Шуашху. Мультимедійний дизайн як інструмент навчання. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасного дизайну» (Київ, Україна. 27 квітня 2023). Київ: КНУТД, 2023. Том 2. С. 352-354. URL: <https://drive.google.com/file/d/1yF3cj2P5oWE0nM60xtcvfaApfldT8OdT/view>

18. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Проблема трактування поняття мультимедіа в умовах сучасної педагогічної освіти. International scientific-practical conference «Actual problems of science, education and technologies»: conference proceedings (Bratislava, Slovakia, July 25, 2023). Bratislava, Slovakia: Scholarly Publisher ICSSH, 2023. p 8-11. URL: <https://www.economics.in.ua/2023/08/25-07.html>

19. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Мультимедійне проєктування як науково-педагогічна проблема. V Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Integration of Education, Science and Business in Modern Environment: Summer Debates» (Дніпро, Україна. 3-4 серпня 2023). Дніпро, 2023. С. 122-124. URL: <http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2023/08/Conference-Proceedings-3-4-August-2023.pdf>

20. Бондаренко Н.А. Мультимедійний дизайн як соціокультурне явище. Міжнародна мультидисциплінарна наукова конференція на тему: «Світ наукових досліджень». Випуск 22 (м.Переворськ, Польща. 27-28 вересня 2023) URL: <https://www.economy-confer.com.ua/full-article/4762/>

21. Бондаренко Н.А. Основні вимоги до створення та використання мультимедійних технологій у вищих навчальних закладах. Наука та освіта в умовах воєнного часу : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції/ Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Дніпро, Україна. 28 жовтня 2023 р). Research Europe, 2023. С. 26-29. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2023/10/re-28.10.23.pdf>

22. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Технологічні засоби для розробки мультимедійного продукту у вищих навчальних закладах. International scientific-practical conference «Science, education, technology and society: problems and prospects»: conference proceedings (Bratislava, Slovakia, October 12, 2023). Bratislava, Slovakia: Scholarly Publisher ICSSH, 2023. Р. 9-10. URL: <https://www.economics.in.ua/2023/10/12-2023.html>

23. Бондаренко Н.А. Використання мультимедійних технологій у освітньому процесі у вищих навчальних закладах. Міжнародна науково-практична

конференція «Михайло Бойчук: візія і місія» (Київ, Україна. 30-31 жовтня 2023). Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука. Київ, 2023. С. 6-8. URL: <https://kdidpamid.edu.ua/academy/nauka/naukovi-zbirnyky/materialy-konferenczij/>

24. Бондаренко Н.А., Пасько О.М. Актуальність використання мультимедійних технологій у підготовці майбутніх фахівців з дизайну. Міжнародна мультидисциплінарна наукова конференція на тему: Світ наукових досліджень. Випуск 24 (м.Ополе, Польща, 21-22 листопада, 2023 р.) URL: <https://www.economy-confer.com.ua/full-article/5060/>

25. Бондаренко Н.А. Виклики та обмеження впровадження технологій віртуальної та доповненої реальності в освіті. Наука та освіта в умовах викликів сьогодення: матеріали Міжнародної науковопрактичної конференції / Міжнародний гуманітарний дослідницький центр (Чернігів, Україна. 6 грудня 2023 р). Research Europe, 2023. С. 46-49. URL: <https://researcheurope.org/wp-content/uploads/2023/12/re-16.12.2023.pdf>

26. Бондаренко Н.А. Роль технологій доповненої реальності в сучасному дизайні: вплив, інновації та виклики. International scientific-practical conference «Current issues of science, education and technology in Ukraine and the world»: conference proceedings (Tampere, Finland, December 29, 2023). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2023. Р. 6-9. URL: <https://www.economics.in.ua/2023/12/29-2023.html>

27. Пасько О.М., Бондаренко Н.А. Педагогічні умови як стратегія формування компетентностей у майбутніх фахівців з графічного дизайну: інтеграція та практична спрямованість. Наука, освіта та технології: тенденції, виклики, перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 16 травня 2024 р.). Полтава: ЦФЕНД, 2024. Ч. 1. С. 7-9. URL: <https://www.economics.in.ua/2024/05/16-1.html>

28. Пасько О.М., Бондаренко Н.А. Роль мультимедійних технологій у професійній підготовці майбутніх графічних дизайнерів. International scientific-practical conference «Science, education and technology: current issues of theory and practice»: conference proceedings (Tampere, Finland, June 12, 2024). Tampere, Finland: Scholarly Publisher ICSSH, 2024. Р. 12-14. URL: <https://www.economics.in.ua/2024/06/12.html>

Наукові праці, які додатково відображають результати дослідження

29. Пасько О., Бондаренко Н., Проєктування в дизайні. Навчальний посібник. К.: Університет «Україна» 2024. 128 с.

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

Сосік Ольга Даніїлівна – кандидат мистецтвознавства, завідувачка аспірантури, доцент кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука зазначила, що у своїй дисертаційній роботі Бондаренко Наталія Альбертівна вирішила ряд важливих наукових завдань, які відображаються у проведенні всебічного дослідження проблеми підготовки фахівців мультимедійного дизайну до навчального проєктування. Одним із ключових аспектів є визначення сутності, структури, критеріїв, показників та рівнів готовності до навчального проєктування у професійній діяльності мультимедійних дизайнерів, що дозволило чітко окреслити, які саме компетентності та навички мають бути сформовані у майбутніх фахівців для успішного виконання завдань, пов'язаних із навчальним проєктуванням. Такий підхід є важливим для підвищення ефективності підготовки фахівців мультимедійного дизайну та забезпечення їхньої конкурентоспроможності на сучасному ринку праці.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації:

Попри безсумнівну актуальність проведеного дослідження та значні наукові здобутки, вважаємо за доцільне висловити кілька зауважень і рекомендацій, які могли б доповнити зміст роботи:

1. У параграфі 1.3 доцільно було б проаналізувати, чи пропонують заклади вищої освіти додаткові курси або спеціалізовані програми, спрямовані на формування компетентностей з навчального проєктування. Такий аналіз допоміг би виявити прогалини в існуючих освітніх програмах.

2. У параграфі 3.3 варто було б докладніше описати динаміку експерименту, наводячи конкретні приклади змін у рівні готовності здобувачів вищої освіти до навчального проєктування. Більш детальний аналіз отриманих даних дозволив би чіткіше продемонструвати ефективність запропонованої моделі підготовки фахівців мультимедійного дизайну до навчального проєктування у професійній діяльності.

3. У висновках доцільно було б зробити акцент на особистому внеску авторки у проведене дослідження. Це допомогло б чіткіше виділити її індивідуальні наукові здобутки, що сприяли досягненню основної мети дисертації.

Зазначені зауваження жодним чином не знижують наукової цінності роботи, а радше спрямовані на подальший розвиток теми і підвищення її практичного значення для підготовки фахівців мультимедійного дизайну.

Тименко Володимир Петрович – доктор педагогічних наук, професор, кафедри дизайну Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» зазначив, що є важливим науковим результатом дослідження Бондаренко Н. А. є розроблення проєктного підходу до оволодіння освітньою кваліфікацією мультимедійного дизайнера, що характеризується сукупністю взаємодоповнюваних методів: дослідницького (аналіз сучасних тенденцій у мультимедійному дизайні, вивчення кейсів успішних проєктів та дизайнерських рішень, виконання аналітичних завдань наприклад, аналіз UX/UI популярних продуктів); дизайн-мислення (етапи:

емпатія → визначення проблеми → генерація ідей → прототипування → тестування; використання інтерактивних брейнштормінгів для пошуку нестандартних рішень; розробка прототипів і тестування їх на цільовій аудиторії); метод Agile та SCRUM з організації освітнього процесу (гнучке управління проектами для ефективного виконання завдань; розподіл роботи на спринти, постійні зустрічі для обговорення проміжних результатів; взаємодія в командах для реалізації складних мультимедійних проєктів); інтегроване навчання (Blended Learning), що поєднує офлайн-лекції, онлайн-курси, інтерактивні майстер-класи, роботу з програмним забезпеченням (Adobe Creative Suite, Blender, Unity, Figma); використання AR/VR для розширення можливостей дизайну; проблемне навчання (Problem-Based Learning, PBL), що спрямоване на розв'язання реальних проблем шляхом створення мультимедійних продуктів; практичні кейси від реальних замовників або стартапів; самостійний пошук рішень та презентація результатів; моделювання та гейміфікації (використання симуляційних завдань, наприклад, створення анімаційного проєкту або UI/UX-прототипу; гейміфіковані завдання для підвищення мотивації: змагання, бейджі, рейтинги); колаборативне навчання (Collaborative Learning), спрямоване на роботу в командах над комплексними мультимедійними проєктами, співпрацю з реальними замовниками, партнерами (креативні агентства, IT-компанії); проведення peer-review (взаємооцінювання студентами); метод портфоліо (Project-Based Portfolio Learning), зокрема, створення професійного портфоліо впродовж навчання, демонстрація процесу роботи: від ідеї до фінального продукту; використання платформ Behance, Dribbble, GitHub для презентації проєктів.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації:

Попри безсумнівну актуальність проведеного дослідження й очевидні наукові здобутки, вважаємо за необхідне висловити певні зауваження і побажання:

1. У роботі розглянуто зарубіжний досвід підготовки фахівців мультимедійного дизайну, однак аналіз цих підходів подано досить поверхнево. Було б доцільно глибше висвітлити як саме міжнародні моделі можуть бути адаптовані до українських умов, враховуючи особливості вітчизняного освітнього процесу, правової бази та ринку праці.

2. У дисертації приділено значну увагу педагогічним умовам впровадження навчального проєктування, проте доцільно було б поглибити аналіз використання сучасних цифрових інструментів з програмного забезпечення для мультимедійного проєктування. Деякі з них згадані, але їхній педагогічний потенціал не розкритий у повному обсязі.

3. Доцільно було б детальніше зупинитися на тому, як саме програмне забезпечення з мультимедійного проєктування сприяє підвищенню ефективності дизайн-освітнього процесу, розвитку креативності та практичних навичок у здобувачів освіти.

Проте зазначені зауваження носять рекомендаційний характер і не знижують значущості виконаного наукового дослідження.

Колесник Наталія Євгенівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну Житомирського державного

університету імені Івана Франка надала позитивний відгук. Опонент відзначила актуальність дослідження, особливо поєднання традиційних педагогічних методик із застосуванням сучасних цифрових технологій. Одним із ключових результатів є теоретичне обґрунтування та розробка моделі підготовки фахівців мультимедійного дизайну до навчального проектування у професійній діяльності. Запропонована модель враховує сучасні тенденції розвитку технологій мультимедійного дизайну, що робить її актуальною та дієвою в умовах сучасного освітнього та професійного середовища.

Були висловлені наступні зауваження:

1. У першому розділі доцільно більш детально розглянути зарубіжні підходи до навчального проектування, особливо з високим рівнем розвитку технологій мультимедійного дизайну (СІНА, Японія, Німеччина), що дозволило б порівняти методики та виокремити інноваційні аспекти, які можуть бути адаптовані в українській практиці.

2. На нашу думку, варто розглянути можливість інтеграції міждисциплінарного підходу, що об'єднує мультимедійний дизайн, педагогіку, цифрові технології та методику навчального проектування, оскільки це забезпечить формування комплексних навичок, необхідних для успішної професійної діяльності у галузі дизайну.

3. Доцільно додати рекомендації щодо методів самодіагностики рівня сформованості здатності здобувачів освіти до навчального проектування, що допоможе їм контролювати власний прогрес та компетентності.

Вищезазначені зауваження мають рекомендаційний характер і не знижують наукової цінності дисертації, яка є самостійною, завершеною та актуальною науковою працею.

Король Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого мистецтва Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, відзначив, що за результатами дослідження в сучасній дизайнерській освіті існує потреба в оновленні змісту, форм та методів підготовки майбутніх фахівців мультимедійного дизайну до використання навчального проектування у своїй професійній діяльності. Такий висновок є важливим в контексті пошуку шляхів вдосконалення освітнього процесу та підготовки фахівців у галузі дизайну, враховуючи вимоги сучасного ринку праці.

Серед важливих результатів слід виділити розробку змісту навчальної дисципліни «Навчальне проектування» для фахівців мультимедійного дизайну, а також створення авторської робочої програми, навчально-методичного посібника «Проектування в дизайні» та короткого термінологічного словника. Матеріали можуть стати корисними для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти під час підготовки майбутніх дизайнерів до ефективного використання навчального проектування в їхній професійній діяльності.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації:

1. На нашу думку, варто було більш детально розкрити методологічні аспекти підготовки фахівців мультимедійного дизайну до навчального проєктування. Особливу увагу слід приділити обґрунтованості вибору підходів, методів і технологій, які забезпечують ефективне формування ключових компетентностей у здобувачів освіти.

2 У розділі 3.2, під час аналізу моделі реалізації, варто було розширити опис педагогічних умов, впровадження яких є найбільш ефективним. Наприклад, звернути увагу на роль міждисциплінарного підходу та співпрацю зі стейкхолдерами (замовниками проєктів, викладачами інших дисциплін).

3 У роботі відзначено використання технологій мультимедійного дизайну, проте доцільно було б більш детально розкрити переваги та недоліки окремих інструментів, зокрема, хмарних технологій або програмного забезпечення, що використовувалися під час експерименту. Наприклад, варто охарактеризувати функціональні можливості хмарних сервісів, таких як Google Drive чи Adobe Creative Cloud, які забезпечують інтерактивність, зручність спільної роботи та доступність. Такий аналіз дозволяє не лише деталізувати дослідження, але й підкреслити його практичну цінність.

Результат відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради;

«Проти» – немає;

«Утримався» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ID 7799 Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука Міністерства культури та стратегічних комунікацій присуджує Бондаренко Наталії Альбертівни ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Інна ПЕТРОВА

Рецензент

(підпис)

Ольга СОСІК

Опонент

(підпис)

Володимир ТИМЕНКО

Опонент

(підпис)

Наталія КОЛЕСНИК

Опонент

(підпис)

Анатолій КОРОЛЬ